

HET STERRENLIED IN HET HOLLANDSE
ZEEVAARTONDERWIJS.
BERIJMDE INSTRUCTIES VOOR HET
VINDEN VAN DE STERRENBEELDEN
EN HET UUR VAN DE NACHT

ROB H. VAN GENT* (m.m.v. Rudolf Rasch)
Gewina 28(2005) 208-221

Het sterrenlied van Robbert Robbertsz. le Canu

*Volght een Liedt-ghedicht, om by ghelijcker voeghen de uren
by nacht te vinden.*

*Ghecomponeert, by Robbert Robbertsz. tot nut ende profijt van
zijne Discipulen.*

Een Liedt ghedicht,, hoe de uren en stonden
'S nachts met 'tghesicht,, aen Sterren wordt ghevonden.
Als ghy een siet,, in't Zuyden die ghy kent
Dan wijst dit Liedt,, hoe laet het is ontrent.

Elck Starre klaer,, in zijn reghel is staende,
Zijn van malkaer,, ontrent een half uer gaende
Twaelf teyckens wis,, vindt ghy in dit Liedt zijn
Daer de Son is,, zal ju twaelf uren zijn.

Twee regels voort,, sal dan een ure wesen
Vier regels hoort,, twee uren volght, soo telt na desen
Tot dat ghy u,, Star vindt staen int Zuydt:
Die reghel, ju,, uer en stonde beduydt.

Dese dry Veersen verklaren ons al,
Hoe men 't navolghende Liedt verstaen zal.

STERRE-LIEDT, Op de wijze:
Vanden 8. Psalm: O onse God en Heer zeer hoogh ghepresen.

December 22

Capricorne ghy Giert
nu al het jarent,
En wat ghy spaert ons verslint toch den Arent.
Oock vliedt boven u Hoornen
't Swaens Lijf
swaer,
Die op dieSteert
oock veel draeght met haer.

Ianuarus 20.

Aquarie, Delphinus
swemt in't Water,
Daer na komt des Steenbocks Steert,
gheen uur later:
Ghy grijpt dat Peerts Hoof
met u Handt recht aen,
Als leegh u Been
staet, zalt Peerts Been
hoogh staen.

Februarius 18.

Piscis notius wil u uwen mondt
ontluycken,
En drinckt dan uyt de Waterman zijn kruycken.
Wacht Andromedes Hoof.
Slach veer van Peert,
En des Walvisch Steert
soo ghy meer begheert.

Martius 20.

Aries
zuyght die Borst Cassiope,
Die'tGordel
wijst die leyt in Andromedæ,
'sWalvisch Buyck,
'tOor van Aries
verslint,
Met zijn roodeKaken
hy veel verwint.

April 20.

Taurus kracht sietmen oock noch niet verdwijnen,
Daer salt 'tHoof
Medusæ algenib
schijnen:
Pleades
'tsevenstar vint ghy daer staen,
Dan zal'tOogh
des Stiers u vierich sien aen.

Mayus 21.

Gemini stellen ons in ons ghesichte
Een Bock,
Reus slincks voet
'tmidden zijns Riems lichte,
D'armvan ons Waghenaen⁷⁵
zy versmaen,
Die heeft de Zee-vaerders veel nuts ghedaen.

Iunius 21.

Cancer
u groote Hondt
kan lustich blaffen,
Laet toch die Noord Tweelinck
kleyn Hontjen
straffen,
Want dit Schip is aen zijn Vlagh wel bekend,
Het vaert altoos rontomme sonder ent.

Julius 23.

Leo, die vorst' voet
van den Beyr moet draghen
Denckt eens Alpharad
zijn dat gheen groote plaghen:
Voor't Leeuws Hart,
Beys Voet, die midden staet stil,
Heeft d'overhant, van des Leeuws after-Bil.

Augustus 23.

Virgou Waghens achter-wielens
vaerte,
Beers voet
achter te snel zijn met Leeuws Staerte.
Fel bijt die Ravens Beck,
wacht u ghy Maeght,
D'winckel hoeck
houdt, en u gordel
draeght.

September 23.

Libra
bewaert t'achterste van dry Paerden,
Voertse met Corenaers
graen hoogh van waerden,
T'voorste Peerdt
wijst recht op Bootes
den Boer,
En oock op Centaurus zijn slincker schoer

October 23.

Scorpius weeght met die Zuyder schaelschoone,
Ghy middel Wachter
stelt de Noorder kroone
Op't hooft, en op Slangh-draghers Handt
wel let,
Die't Hart
des Scorpioens met voeten tret.

November 22.

Sagittarius die heft oock om hooghe

Slangh-draghers Been,
t'Hooft Hercules
Draecks Ooghe.
Die schoot Robert
met schutters boogh
te gaer,
Voor zijn Klercken, haer tot een Nieuwe Jaer.

Een 0 in't Cyfer.